

Arbejdsark til podcasten Vores Danmarkshistorie

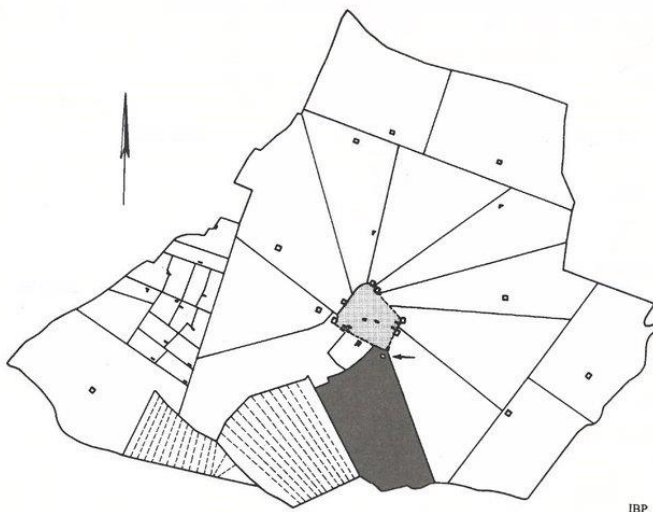
Podcast 8: Oplysningstid og landboreformer (27 min)

Tid (ca.)	Spørgsmål til podcasten	Inddrag bogen (side 127-138)
0	Indledning 1. Hvorfor begynder podcasten med Struensee? 2. Hvilke to ting er det centrale i dette afsnit af podcasten? 3. Hvilken rolle spillede bønderne i 1700-tallets Danmark	1. Beskriv tabellen side 127. Hvad fortæller den om Danmark i 1700-tallet? 2. Hvad menes der med "oplysningstiden"? 3. Hvad menes der med "landboreformerne"?
5:06	Struensees henrettelse: 1. Hvad skete der på Øster Fælled 28. april 1772? 2. Hvem var Struensee og hvorfor er han hovedperson i fortællingen?	
9:31	Christian 7 og Struensee: 1. Hvordan beskriver podcasten Christian 7? 2. Hvordan kunne Struensee få så meget indflydelse i det enevældige Danmark?	1. Beskriv forholdet mellem Struensee og Christian 7.? – kan du pege på problemer med magtens centralisering om kongen i tilfældet Christian 7? 2. Sammenlign beskrivelsen af Christian 7. i bogen med beskrivelsen af kongen i podcasten
12:31	Oplysningstankerne 1. Hvad går oplysningstankerne ud på og hvilke rettigheder tildeles borgerne? 2. Hvem var Struensees fjender?	1. Hvordan harmonerer oplysningstankerne om lighed med Enevælden som styreform?

15:14	<p>Landboreformerne</p> <p>1. Hvad betyder det at bønderne er "fæstebønder" og betaler "hoveri"</p> <p>2. Hvilke bagvedliggende årsager peger podcasten på til indførelsen af landboreformerne</p>	<p>1. Hvordan forklarer bogen de bagvedliggende årsager til landboreformerne – har bogen flere oplysninger med som årsag end dem der gives i podcasten?</p>
16:22	<p>Stavnsbåndet</p> <p>1. Hvad er stavnsbåndet?</p> <p>2. Hvad var formålet med stavnsbåndets indførelse og hvorfor blev ophævelsen et symbol på landboreformerne?</p> <p>3. Hvad menes der med landboreformerne og hvem var tilhængere og modstandere af reformerne?</p>	<p>1. Diskuter, hvordan bønderne har opfattet stavnsbåndets ophævelse sammenlignet med den måde som vi i dag ser på betydningen af ophævelsen i 1788</p> <p>2. Hvad kom landboreformerne til at betyde for fæstebønderne</p>
19:34	<p>Udskiftningen</p> <p>1. Hvad menes der med udskiftningen og hvad kom det til at betyde for landsbyernes indretning?</p>	<p>1. Beskriv kortene nedenfor før og efter udskiftningen.</p>
21:17	<p>Selvejerbønder</p> <p>1. Hvad betyder det at bønderne bliver selvejerbønder og hvilke fordele får staten og bønderne af dette?</p> <p>2. Hvordan passer overgangen fra fæstebonde til selvejerbønder med oplysningstankerne?</p> <p>3. Hvilke sociale ulemper var der forbundet med at bønderne overgik til selveje?</p> <p>4. Hvem var vindere og tabere i landboreformerne?</p> <p>5. På hvilke måde er landboreformerne et vigtigt skridt henimod stændersamfundets afskaffelse og det moderne Danmark?</p>	<p>1. Hvorfor er landboreformerne en social revolution og hvad kom reformerne til at betyde for bønderne som klasse?</p> <p>2. Forklar landboreformerne ud fra hhv. et materialistisk historiesyn og et idealistisk historiesyn.</p>
24:34	<p>Afrunding</p>	

Landsbyen Øster Stillinges bymark omkranset af overdrevene: Gårdene er placeret omkring et gadekær, ind i mellem ses også nogle huse. Gårdene ligger på deres tofter, der fra gammel tid har forskellig størrelse. (De er tegnet med svag streg). Bymarken er inddelt i en række åse, afhængig af jordens bæredygtighed (bonitet). Lige så mange stykker med forskellige boniteter, som bymarken havde, lige så mange åse blev den inddelt i. Her blev det i alt til 122. Dernæst delte man åsene ind i det antal dele, som der fandtes antal gårde i landsbyen. Det blev gjort i forhold til tofternes størrelse, således at gården med den største toft altid fik den største. Sådan en part hed ager. Agrene var ofte så små, at en firspandstrukken plov ikke kunne vende på den. Der, hvor herremændene havde »egaliseret« brugene, var agrene lige store. Gården mod sydøst (se pilen) har fået sine agre indtegnet. Også overdrevets goder blev nøje afstukket, for eksempel hvor mange køer en gård måtte lade græsse dér.

Øster Stillinge efter udskiftningen. To tredjedele af gårdenes jorder blev udskiftet i stjerneform fra gadekæret, de øvrige gårdes jorder blev udskiftet og samlet længere væk fra landsbyen, to hold i blokke à to. Dette er den foreslåede tegning. Først i løbet af en menneskealder eller to, ofte efter en ildebrand, blev selve gårdbygningen flyttet med ud. Markstrimlerne mod syd er englodder. Husene blev lagt ud i moserne.

Kilde: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/landboreformer/>